

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

студентка гр. Е-72 Колонтаєвська А. В.

Дієвим інструментом сприяння ефективному розвитку малого та середнього підприємництва є інфраструктура його підтримки - своєрідна опорно-рухливою системою, завдяки якій формується конкретне організаційно-економічне середовище для сприяння підприємницькій діяльності та швидкій адаптації суб'єктів малого підприємництва до ринкових умов.

Одним з основних рушійних факторів розвитку підприємницької діяльності є її фінансове забезпечення.

Фінансово-кредитна інфраструктура, яка впливає на розвиток малого підприємництва, має охоплювати: фінансові установи, які здійснюють пільгове кредитування, гарантійні фонди, кредитні спілки, венчурні фонди і страхові компанії, державна підтримка (у вигляді спрощеної системи оподаткування, наданні пільг).

Фінансово-кредитна інфраструктура в Україні поки що знаходиться у зародковій стадії. Гідну альтернативу банківському кредитуванню в Україні дуже важко знайти, хоч деякі кроки у цьому напрямку вже були зроблені. Зокрема, створення Українського фонду підтримки підприємництва.

За даними регіонів фінансово-кредитну підтримку малого підприємництва в Україні здійснюють 184 банки, філійна мережа яких складається з 1314 діючих філій; 277 фондів підтримки підприємництва; 2526 небанківських фінансово-кредитних установ, в тому числі 1884 кредитних спілок.

На сьогодні українські банки, що впроваджують програми кредитування Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) і Німецько-Українського фонду (НУФ), є одним з найпотужніших джерел кредитування малого бізнесу. Запроваджуючи все нові схеми кредитування малого і середнього бізнесу, намагаються не відставати від цього процесу вітчизняні банки за рахунок власних коштів.

Основною проблемою є те, що кошти надаються підприємствам під високі відсоткові ставки.

На вирішення проблеми високих відсоткових ставок за користування кредитами була започаткована Законом України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» нова бюджетна програма «Часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами суб'єктів малого та середнього бізнесу для реалізації інвестиційних проектів».

Широкого розповсюдження нині набув також механізм кредитування малого бізнесу через кредитні спілки. Це неприбуткові громадські організації, що діють на кооперативних засадах з метою соціального захисту своїх членів шляхом здійснення взаємокредитування за рахунок їх акумульованих заощаджень. Процентні ставки у таких спілках вищі, ніж відсотки за використання банківських кредитів, проте цей механізм дозволяє отримати кредити досить малого розміру, що складно у випадку кредитування в комерційних банках.

Альтернативою мікрокредитування на сьогодні є лізинг, в тому числі фінансовий лізинг. Кількість закладів, що забезпечують суб'єктів підприємництва матеріально-технічними ресурсами на основі лізингу (лізингових центрів), з 1999 по 2011 рік зросла в 10 разів і становить 683 одиниці.

Серед спеціалізованих установ інфраструктури в цій сфері слід виділити фонди підтримки підприємництва. Із загальної кількості 237 одиниць 89 – регіональні та 30 – створені за участю Українського фонду підтримки підприємництва (УФПП).

Згідно зі ст.13 Закону України «Про державну підтримку малого підприємництва» основною державною установою щодо впровадження заходів фінансово-кредитної підтримки малого підприємництва на загальнодержавному рівні визначено Український фонд підтримки підприємництва, а на місцевому – регіональні фонди підтримки підприємництва (РФПП).

Одним з найважливіших кроків нашої держави на шляху підтримки розвитку малого бізнесу стало прийняття Верховною Радою України Закону України від 21.12.2000 №2157-III «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні». Основна проблема реалізації Національної програми – недофінансування. Тому, на жаль, державна фінансова підтримка малого підприємництва на сьогодні залишається більше декларативною, ніж реальною.

Узагальнюючи практику державної фінансово-кредитної підтримки малого та середнього бізнесу, необхідно підкреслити, що проблема високих відсоткових ставок певним чином вирішується, в тому числі запровадженням програм часткового відшкодування, однак проблеми відсутності у підприємців застави на сьогодні ще приділена недостатня увага.

Одним із шляхів розв'язання даної проблеми є створення фондів для надання гарантій та порук. Запровадження цього механізму дозволить отримувати банківські кредити тим категоріям підприємців, що сьогодні взагалі не мають такої можливості, зокрема, підприємцям – початківцям та новоствореним інноваційним підприємствам.

Науковий керівник: доц. Карінцева О. І.